

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 28.1.2009
СОМ(2009) 20 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

Развитие на технологиите в областта на електронното фактуриране и мерки за по-нататъшно опростяване, модернизиране и хармонизиране на правилата за фактуриране на ДДС

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

Развитие на технологиите в областта на електронното фактуриране и мерки за по-нататъшно опростяване, модернизиране и хармонизиране на правилата за фактуриране на ДДС

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно член 237 от Директива 2006/112/EO на Съвета (Директивата за ДДС)¹ от Комисията се изисква да представи най-късно до 31 декември 2008 г. доклад, придружен, ако е уместно, от предложение за изменение на условията за електронно фактуриране, за да бъде взето под внимание развитието на технологиите. Настоящото съобщение е придруженено от предложение за изменение на условията за електронно фактуриране.

Както съобщението, така и предложението, се простират по-далеч от изискванията, съдържащи се в член 237. Това е оправдано, тъй като беше установено, че Директива 2001/115/EO² на Съвета („Директивата за фактурирането“), която вече е част от Директивата за ДДС, не постига напълно целите си за опростяване, модернизиране и хармонизиране на фактурирането на ДДС. Държавите-членки разполагат с различни възможности и прилагането на тези възможности им позволя да запазят различията си при правилата за фактуриране.

Тези разлики в правилата са особено големи при електронното фактуриране и пречат на разширяването на употребата на трансграничното електронно фактуриране. И в други области различията в правилата допълнително натоварват бизнеса и не го наಸърчават или му пречат да се възползва от възможности като самоначисляване, обобщени фактури и електронно съхранение.

2. РАЗВИТИЕ НА ТЕХНОЛОГИИТЕ В ОБЛАСТТА НА ЕЛЕКТРОННОТО ФАКТУРИРАНЕ

За да бъде удовлетворено изискването за докладване на най-новите технологии в областта на електронното фактуриране, въпросът беше включен в проучване относно фактурирането, извършено по поръчка на Комисията. Резултатите от прочуването са на разположение на електронната страница на Комисията³.

В проучването е включен отделен доклад по препоръките по фаза 3, наречен „Допълнение: Бяла книга за развитието на технологиите“, който описва технологията за електронното фактуриране. Докладът прави преглед на развитието и сегашното състояние на системите, за да бъде подсигурена

¹ OB L 347, 11.12.2006 г., стр. 1.

² OB L 15, 17.1.2002 г., стр. 24.

³ http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/publications/studies/index_en.htm

автентичността и целостта на данните, като например на фактури, подадени по електронен път.

2.1. Заключения относно новите технологии за електронно фактуриране, направени в проучване по въпросите на фактурирането

Проучването по въпросите на фактурирането не посочва конкретна технология като предпочитан метод за сигурно предаване и получаване на електронни фактури. Проучването въсъщност показва, че при електронните подписи се използват различни системи, за да се гарантира автентичността на произхода и целостта на съдържанието. Тези системи имат своите предимства и недостатъци по отношение на сигурността, сложността и скоростта. Така например системата Public Key Infrastructure, която се основава на асиметрични, но допълващи се ключове, е с високо равнище на сигурност и се използва в приложения, свързани с банкирането, но тъй като е сложна по своята същност, тя не е толкова бърза, колкото други системи за подпись.

Освен това е ясно, че към настоящия момент няма една-единствена удобна за бизнеса технология за поддръжка на електронното фактуриране, която да удовлетворява както големите, така и малките компании, и която да се ползва с пълната подкрепа на всички данъчни власти. Освен това няма изгледи през следващите няколко години да бъде намерено подходящо технологично решение, което да удовлетворява нуждите на всички заинтересовани страни. Така че не бива да се разчита на технологиите, за да се разшири употребата на електронното фактуриране.

По тези причини изглежда, че по-подходящ е друг подход. Въсъщност, в проучването по въпросите на фактурирането се отбелязва: „вместо да бъдат търсени нови технологии, е необходимо да бъдат решени проблемите с вече съществуващите технологии“. Освен това, в отворено писмо до Комисията, експертната група по електронното фактуриране, създадена с Решение на Комисията⁴, отбелязва, че всички решения във връзка с електронното фактуриране принципно трябва да бъдат неутрални спрямо технологиите. Бизнесът също така би искал електронното фактуриране да бъде по-достъпно, при запазване на нивото на неговата сигурност, а също така и да отговаря на неговите нужди и да съхраня сегашния контрол, подсигуряващ като цяло съответствието на фактурите на изискванията.

3. ПРЕЧКИ, СВЪРЗАНИ С ДДС, ПРЕД НАСЪРЧАВАНЕТО НА УПОТРЕБАТА НА ЕЛЕКТРОННОТО ФАКТУРИРАНЕ

Като се има предвид липсата на ясно технологично решение, не е учудващо, че Директивата за ДДС, която се основава на технологичния подход към електронното фактуриране, не доведе до бързо навлизане на електронното фактуриране в практиката. Нещо повече, технологичният подход позволява използването на различни варианти, което от своя страна дава възможност на държавите-членки да прилагат по различен начин правилата за електронното

⁴

2007/717/EO, OB L 289, 7.11.2007 г., стр. 38.

фактуриране. Това създаде набор от правила за електронно фактуриране, с които бизнесът трудно може да се съобрази, особено при трансграничното електронно фактуриране.

Правилата за електронно фактуриране, които са приложими съгласно националните законодателства на държавите-членки, бяха обобщени в рамките на проучването за фактурирането. По отношение на електронното фактуриране изследването потвърждава, че става въпрос както за различни тълкувания, така и за използването на различни възможности. Това доведе до ситуация, при която е трудно и скъпо за бизнеса да намери решение за електронното фактуриране, което едновременно отговаря на изискванията и е приложимо навсякъде в ЕС.

3.1. Решения за пречките пред електронното фактуриране, свързани с ДДС

Има различни възможности за премахване на пречките пред електронното фактуриране, свързани с ДДС. Бизнесът би предпочел варианта, при който електронните фактури и фактурите на хартия са третирани равностойно. Друг вариант би могло да бъде разработването на споразумение образец между страните по електронното фактуриране, а като трети вариант остава запазването на електронните подписи и EDI като методи за подаване на данни, като обаче бъдат премахнати проблематичните функции.

Предпочитаното от Комисията решение е равностойното третиране на подаването на всички фактури, независимо от това дали са подадени в хартиен вариант или по електронен път, и следователно да отпаднат специфичните изисквания за предварителен електронен подпись или за EDI за електронното фактуриране. Това създава решение, което е неутрално спрямо технологиите.

Както при фактурите на хартия, валидността на електронната фактура следва да бъде съпоставяна със счетоводните документи на предприятието, като заявка за покупка, уведомление за плащане и фактура. Във всички случаи именно контролът в рамките на фирмата е този, който определя валидността на фактурата, независимо от начина на подаване.

Решението на проблема със слабата популярност на електронното фактуриране може да бъде търсено и в други насоки: принципите, установени от Експертната група за електронно фактуриране, могат да изиграят ролята на полезни отправни точки. Групата подкрепя идеята за равностойното третиране на електронните фактури и на хартиените фактури. Тя също така поддържа идеята за запазването на основата на действащите в момента правила за електронно фактуриране, т.е. на идеята, че автентичността на произхода и целостта на съдържанието следва да бъдат гарантирани по начин, който е неутрален спрямо технологиите.

Групата възнамерява да използва своите принципи, за да бъде създаден кодекс за практиките в областта на електронното фактуриране. Само времето ще покаже дали този подход ще бъде възприет. От изключителна важност е при постигането на споразумение между държавите-членки за равностойното третиране на хартиени и електронни фактури също така да бъде постигнато съгласие и за общ подход към електронното фактуриране, така че

хармонизираният набор от правила на основата на общи принципи да позволи на бизнеса лесно и икономически ефективно да утвърди решения за електронно фактуриране.

4. МЕРКИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ОПРОСТЯВАНЕ, МОДЕРНИЗИРАНЕ И ХАРМОНИЗИРАНЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ФАКТУРИРАНЕ НА ДДС

Както вече беше посочено, необходимостта от допълнително опростяване, модернизиране и хармонизиране на правилата за фактуриране означава, че настоящият доклад до Съвета вече има по-голямо значение от първоначално предвиденото в Директивата за ДДС. Точките по-долу систематизират проблемите, които среща бизнесът с действащите в момента правила за фактуриране, търсят възможните решения и очертават предпочитаната от Комисията насока на мерките. Анализът е направен от гледна точка на издаването, съдържанието и съхранението на фактури, както и с оглед на правилата за фактуриране в подкрепа на мерките за борба с измамите.

4.1. Издаване на фактура

4.1.1. Проблеми, свързани с издаването на фактура

Никъде в Директивата за ДДС не се посочва ясно правилата на коя държава-членка са приложими. Въпреки това обаче като цяло се смята, че правилата за фактуриране са правилата на държавата-членка, в която е дължим данъкът, тъй като държавата-членка проверява дължимите данъци, различните възможности също са свързани с тази държава-членка.

В същото време това общоприето схващане за прилагане на правилата на държавата, в която е дължим данъкът, създава някои затруднения пред бизнеса. Данъчнозадълженото лице, извършващо доставки, данъкът за които е дължим в друга държава-членка, трябва изпълни условията за фактуриране на тази държава-членка. Когато доставките са обект на процедура за самоначисляване, доставчикът трябва да се съобрази с условията за фактуриране без дори да е необходимо да се идентифицира за целите на ДДС в държавата, в която данъкът е дължим. Като се има предвид, че неотдавна приетият пакет по ДДС⁵ определя като основно правило, че мястото на доставките „предприятие за предприятие“ е там, където клиентът се е установил, този проблем може допълнително да се изостри.

4.1.2. Решения на проблемите, свързани с издаването на фактура

Изглежда има два подхода за осигуряване на прозрачност и правна сигурност за компаниите по отношение на фактурите, които издават. Първият подход включва осигуряването на средство, чрез което информацията относно правилата за фактуриране, е лесно достъпна и изискванията за съответствие са лесно разбираеми. Това позволява на държавите-членки да запазят различията си в правилата за фактуриране. Като се има предвид обаче големия брой

⁵

OB L 44, 20.2.2008 г., стр. 11.

различия между правилата за фактуриране в държавите-членки, това няма да намали значително тежестите за бизнеса.

Алтернативата е да се премине към хармонизирани правила за фактуриране.

4.1.3. Становище на Комисията относно доставките „предприятие за предприятие“

Предпочитаният подход включва създаването на подробен пакет с хармонизирани правила, чрез които данъчнозадълженото лице, което издава фактура на мястото, на което е регистрирано по ДДС, ще има правната сигурност, че фактурата е валидна в целия ЕС.

Целта да бъде създаден един пакет с хармонизирани правила за доставки „предприятие за предприятие“ е достижима. Директивата за фактурирането вече постигна хармонизация в много области, но в рамките на изискването за издаване на фактура все още има казуси, за които правилата за фактуриране не са хармонизирани: освободените доставки, срокът за издаване на фактура, обобщените фактури, самоначисляването и прехвърлянето на дейности към трети страни извън ЕС.

4.1.4. Освободени доставки

Като начин за намаляване на тежестите за бизнеса Директивата за ДДС позволява на държавите-членки да освобождават данъчнозадължени лица от задължението да издават фактури за някои освободени доставки. Държавите-членки имат различия в подхода към тази възможност: някои напълно го прилагат, други го прилагат ограничено, а за трети той е напълно неприложим. По тази причина дружествата често са изправени пред избирателни изключения от общото правило, а оттук и пред повече административни тежести.

С цел хармонизиране на правилата, като се има предвид необходимостта от балансиране на опростяването с подходящи контролни мерки, се предлага при освободените доставки „предприятие за предприятие“ във всички случаи да бъде необходима фактура, но тази фактура да бъде опростена, когато клиентът е в същата държава-членка, в която е доставчикът, и когато доставчикът няма право на приспадане на предишния етап.

4.1.5. Срок за издаване на фактура

Директивата за ДДС позволява на държавите-членки да определят срока за издаване на фактура. Това естествено създава различни правила в ЕС и възможност за различни данъчни срокове. Когато данъкът става изискуем при трансгранични доставки на услуги, това вече е основание за предложение за изменение на правилата, за да се утвърди хармонизиран данъчен срок с цел осигуряване на точен обмен на информация относно извлечения за рекапитулация за услуги.

С цел установяване на обща дата, на която данъкът става изискуем за вътреобщностни доставки на стоки и трансгранични доставки на услуги при процедура за самоначисляване, от важно значение е фактурата да бъде

издадена навреме, за да удостовери тези доставки. Поради това в настоящото предложение се предвижда, че данъчнозадължените лица трябва да издават фактура не по-късно от 15 календарни дни от месеца след месеца на възникване на данъчното събитие. По този начин както доставчикът, така и клиентът, разполагат с достатъчно време да отчетат доставката в един и същ данъчен период.

Позволяването на държавите-членки да използват правила за вътрешните доставки, които са различни от тези за трансграничните доставки, би създало допълнителни тежести за бизнеса. По тази причина срокът е един и същ за всички фактури.

4.1.6. Обобщени фактури

Директивата за ДДС позволява на държавите-членки да определят условията за обобщени фактури, което води до различни условия в отделните държави-членки.

Предложението има за цел да установи хармонизиран подход към обобщените фактури, така че бизнесът да реализира ползи от прилагането на тази практика в ЕС. За тази цел ще бъдат разрешени обобщени фактури в рамките на календарния месец, при условие че данните, изисквани за отделните доставки, са включени в обобщената фактура. Държавите-членки няма да имат право да определят каквото и да било допълнителни условия за обобщените фактури.

4.1.7. Самоначисляване

Съгласно действащите правила една фактура може да бъде издадена от доставчика, от клиента или от трета страна от името на доставчика. Признава се, че по търговски причини е важно тези възможности да бъдат запазени.

При самоначисляването обаче (фактури, издадени от клиента) условията за прилагане са различни в различните държави-членки. Предложението има за цел да премахне възможността държавите-членки да налагат условия за самоначислените фактури, както и да постигне по-хармонизиран пакет от правила за ЕС. В същото време, за да се улесни контрола на самоначислените фактури, от клиента се изисква да вписва израза „самоначислена фактура“ във фактурата, така че доставчикът и данъчните власти да са наясно кой е издателят. Във фактурата е необходимо да се впише и номерът по ДДС на клиента.

4.1.8. Прехвърляне на дейности към трети страни извън ЕС

Като цяло както компаниите, така и държавите-членки споделят мнението, че не е необходимо налагането на специфични условия на трети страни извън ЕС, които издават фактури от името на данъчнозадължени лица, извършващи доставки в ЕС. Наистина, вече съществуват достатъчно мерки за контрол, които да държат отговорно данъчнозадълженото лице, от което се изиска издаването на фактура.

Следователно се предлага да не бъдат налагани специфични условия на трети страни, които издават фактури от името на данъчнозадължени лица. Отпадат действащите в момента правила, постановени в член 225 и член 235.

4.1.9. Становище на Комисията относно доставките „предприятие за потребител“

Целта да бъде създаден един пакет с хармонизирани правила за доставки „предприятие за потребител“ не изглежда постижима в краткосрочен план. Тук правилата са хармонизирани в по-ниска степен. Държавите-членки могат да решат дали да изискват данъчнозадълженето лице да издава фактура. Някои държави-членки широко използват тази възможност, други изискват издаване на фактура за някои доставки, като например за строителни дейности, или когато стойността е над определен таван, а трети държави-членки не изискват фактури „предприятие за потребител“.

Признава се, че държавите-членки се нуждаят от гъвкавост, за да могат да контролират данъците. В същото време е важна и целта да се намалят тежестите за бизнеса и да се опростят правилата за фактуриране. В търсенето на баланса между тези нужди целта е да остане възможността от данъчнозадължените лица да се изиска издаване на фактура за доставки „предприятие за потребител“, но тя да бъде опростена фактура, която дава ограничена информация. Освен това е необходимо равностойно третиране на установените и неустановените данъчнозадължени лица.

Равностойното третиране на установените и на неустановените данъчнозадължени лица означава, че от неустановените данъчнозадължени лица може да се изиска издаването на ДДС фактури само ако за аналогична доставка от установено данъчнозадължено лице, което извършва доставка „предприятие за потребител“, се изиска издаването на фактура. Този вариант, в съчетание с изискването за издаване само на опростени фактури, следва да намали тежестите за търговците от разстояние.

Съгласно специалната схема за електронни услуги и нейния по-широк обхват в рамките на пакета за ДДС от дружествата може да се изиска да издават фактури в държави-членки, в които не са регистрирани по ДДС. Както в случая с търговците от разстояние, е много важно правилата да бъдат прозрачни и лесни за прилагане. За тази цел от държавите-членки ще бъде изискано на интернет сайт да предоставят достъп до подробна информация относно правилата за фактуриране на доставки „предприятие за потребител“. Въщност предложението на Комисията за схема за „обслужване на едно гише“⁶ вече предвижда това, така че „мини-схемата обслужване на едно гише“ във всички случаи ще изиска нещо подобно.

4.1.10. Държава-членка, чиито правила са приложими

С помощта на хармонизиран пакет от правила за фактуриране на доставките „предприятие за предприятие“ ще стане възможно да бъде утвърдено, че

⁶

СОМ(2004) 728 окончателен, ОВ С 24, 29.1.2005 г., стр.8.

приложими правила за фактуриране са правилата в държавите-членки, в които доставчикът, извършващ доставката, е регистриран по ДДС. Това ще бъде изградено на базата на идеята „схема за обслужване на едно гише“, като задълженията по ДДС могат да бъдат изпълнени по-скоро в държавата-членка на установяване, отколкото там, където е дължим данъкът.

Доставките „предприятие за потребител“ също следва да установят правилата въз основа на това къде е регистриран по ДДС доставчикът, извършващ доставката, тъй като в общия случай регистрацията се изисква в държавата-членка на потребителя.

4.2. Реквизити на фактурата

4.2.1. Проблеми, свързани с реквизитите, изисквани във фактурите

Като цяло, реквизитите, изисквани във фактурите създават по-малко проблеми за бизнеса. Реквизитите, посочени в член 226 от Директивата за ДДС, изглежда удовлетворяват нуждите на данъчните власти без в същото време да създават прекомерни тежести за бизнеса.

В същото време обаче е ясно, че когато държавите-членки изискват издаване на фактури за някои доставки, обикновено доставки „предприятие за потребител“, е налице несъответствие между съдържанието на фактурите, тъй като държавите-членки имат правото да изискват по-малко реквизити. Това обаче това не винаги води до постигане на целите за облекчаване на тежестите поради разходите на дружествата за установяване и за приспособяване на системите за отчетност към различните правила.

4.2.2. Решения на проблемите, свързани с реквизитите на фактурите

В идеалния вариант решението на проблема е стандартизиран списък от реквизити за фактури, които трябва да бъдат включвани във всички случаи. В същото време обаче приемането на единен списък с реквизити на фактури би могло да създаде трудности при постигането на баланс между различните видове доставки, като например „предприятие за потребител“, „предприятие за предприятие“ или освободени от ДДС доставки. Следователно, стандартният списък от реквизити за фактури може да доведе до определяне на редица изключения, за да бъдат отчетени търговските практики.

Действащите в момента правила определят хармонизиран списък на реквизитите на фактурите, като държавите-членки имат правото да изискват по-малко реквизити за някои видове доставки. Недостатъкът в този случай е, че държавите-членки използват различни подходи за упражняването на тази възможност, като резултатът от това е, че предприятието не винаги реализира ползи.

Друга възможност би могло да бъде намаляването на различията между единния списък и многото изключения, които се прилагат в държавите-членки.

4.2.3. Становище на Комисията

Предложението има за цел да се създадат две категории фактури: такива, при които е вероятно да са с право на приспадания и поради това е необходим контрол както на доставчика, така и на потребителя, и такива, при които няма вероятност да са с право на приспадане и контролът се ограничава основно до доставчика. В първия случай става въпрос за пълна ДДС фактура, а във втория — за опростена ДДС фактура.

Държавите-членки няма да имат право да изискват различни видове фактури, които са междинен тип между пълна ДДС фактура и опростена ДДС фактура. Предприятията, разбира се, ще имат право да добавят други реквизити във фактурите.

4.2.4. Пълна ДДС фактура

4.2.4.1. Изискване за издаване на пълна ДДС фактура

Запазва се принципът, че от данъчнозадълженото лице се изискава да издаде фактура, когато доставката е облагаема за целите на ДДС, а получателят е данъчнозадължено лице или данъчно незадължено юридическо лице. Тези фактури трябва да съдържат пълния набор от реквизити.

Има изключения от това правило за някои освободени доставки, когато клиентът е в същата държава-членка, за кредитни известия и за фактури на стойност под 200 EUR. Те попадат в обсега на правилата за опростените фактури.

4.2.4.2. Информация, изисквана в пълна ДДС фактура

Член 226 от Директивата за ДДС съдържа хармонизиран списък на данните, които трябва да бъдат включени в дадена фактура. Няма основания за съществени промени в този списък. Въпреки това, за да бъде подпомогнат данъчният контрол и за да бъдат опростени изискванията за бизнеса, се предлагат три основни промени.

Първо, доставчикът е длъжен да посочи във фактурата номера по ДДС на клиента. Това изискване се въвежда по няколко причини. То ще помогне на данъчните власти да извършват по-добър данъчен контрол, тъй като ще им позволи да проверяват дали номерът по ДДС на клиента, посочен във фактурата, съответства на този на предприятието, което иска да се възползва от правото на приспадане. С него се хармонизира правилата за фактуриране в ЕС, така че изискванията да са едни и същи за доставки за клиенти в същата държава-членка и за доставки за клиент в друга държава-членка. То също така показва на предприятието дали може да бъде изискана пълна ДДС фактура, тъй като при доставките „предприятие за потребител“ клиентът няма номер по ДДС.

Освен това тъй като предложението има за цел да повиши употребата на електронното фактуриране, става все по-важно наличието на уникален номер за идентифициране на потребителя, особено когато доставчиците на услугата трябва да си разменят електронни фактури от името на своите бизнес клиенти.

Номерът по ДДС може да служи за уникален номер, чрез който се разменят електронни фактури, а ако употребата на електронното фактуриране се разшири, каквото са очакванията, уникалният идентификационен номер ще бъде вече налице.

На второ място, датата на доставката на стоките или на услугите се заменя с датата, на която данъкът става изискуем. Тъй като правилата за това кога може да бъде упражнено правото на приспадане зависят от момента, в който данъкът става изискуем, логично е тази дата да бъде посочвана във фактурата. Това също ще помогне във връзка с правото на потребителя на приспадане, когато ДДС е деклариран от доставчика при получаването на плащането — друга мярка, включена в предложението.

Трето, при доставки с процедура за самоначисляване, когато потребителят в друга-държава членка дължи ДДС, за улесняване на доставчика ставката за ДДС и дължимата сума по ДДС, изисквани в пълните фактури по ДДС, могат да бъдат заменени със сумата за всеки тип доставена стока или услуга.

4.2.5. *Опростена ДДС фактура*

4.2.5.1. Използване на опростена ДДС фактура

Опростените фактури могат да бъдат използвани в два случая. Първо, държавите-членки могат да изискат употребата на опростена фактура, но само от данъчнозадължени лица, извършващи доставки „предприятие за потребител“. Второ, за някои доставки „предприятие за потребител“ данъчнозадълженото лице може да издава опростена фактура вместо пълна ДДС фактура.

За доставки „предприятие за потребител“ рисъкът от измама остава главно за доставчика, тъй като потребителят е малко вероятно да има право на приспадане. Фактурата следва да включва само реквизитите, необходими, за да се подсигури, че доставчикът правилно е начислил данъка, и следователно нивото на подробности е по-ниско от изискваното, когато е налице право на приспадане.

При доставки „предприятие за предприятие“ опростените фактури могат да бъдат използвани за доставки, при които рисъкът от измама е минимален. В такива случаи доставчикът следва да може да издава опростена фактура, например за някои освободени доставки, тъй като съответното право на приспадане не е налице, въпреки че ако потребителят е в друга държава-членка, остава изискването за издаване на пълна фактура.

В случаите, когато сумата по фактурата е под 200 EUR, а сумата по ДДС, която може да бъде приспадната, е малка, и следователно е малък и рисъкът за бюджетите на държавите-членки, доставчикът може да издаде опростена фактура. Това се основава на консултациите на комитета по ДДС, на които по-голямата част от държавите-членки изискаха опростено фактуриране за малки суми.

Друг случай, в който доставчикът може да използва опростена фактура, е когато се издава кредитно известие. Тук оригиналната фактура, посочена в кредитното известие, съдържа необходимите данни.

4.2.5.2. Съдържание на опростената ДДС фактура

Реквизитите, изисквани в опростената фактура, са посочени в член 238 от Директивата за ДДС, според който държавите-членки могат, след консултация с комитета по ДДС, да позволят издаването на опростени фактури в някои случаи. Единственото допълнение е изискването за включване на стойността на вида на доставената стока или услуга.

4.2.6. Използване на референтни номера

Малко държави-членки се възползват от възможността, дадена в членове 239 и 240 от Директивата за ДДС, да се използва номер, различен от номера по ДДС, за обозначаване на доставчика във фактурата. Като се има предвид ситуацията, тази възможност беше премахната, а вместо това във всички случаи във фактурата трябва да бъде вписан националният идентификационен номер по ДДС, така че да се прилага единен подход.

4.3. Съхранение на фактури

4.3.1. Проблеми, свързани със съхранението на фактури

Възможностите, с които разполагат държавите-членки, позволяват използването на различни правила за съхранение. Това създава пречки не само пред по-големите предприятия, които биха искали да има единни процедури за съхранение в целия ЕС, но също така и за малките предприятия, които поради създадите се условия могат да не успеят да вземат мерки за ефективност, например за електронно архивиране.

4.3.2. Решения на проблемите, свързани със съхранението на фактурите

Тук целта е да се намалят тежестите за бизнеса, без да се ограничават възможностите за данъчен контрол от страна на властите. Предприятията във всички случаи имат нужда да съхраняват фактури за търговски цели, но искат повече гъвкавост с оглед на мястото на съхранение, а ако са установени в повече от една държава-членка — искат общи периоди за съхранение.

Всъщност при всяко едно решение трябва да се установи баланс между опростяването и контрола. Целта следва да бъде хармонизиране на правилата във възможно най-висока степен без да се накърняват възможностите на данъчните власти да подсигурят събирането на данъци.

4.3.3. Становище на Комисията

Комисията смята, че в някои области могат да бъдат постигнати общи правила. Една от тях е хармонизиран период за съхранение, който, въз основа на средните периоди за съхранение в държавите-членки, може да бъде определен на 6 години. Това следва да позволи единен обмен на фактури между държавите-членки, които трябва да проверяват трансгранични трансакции.

Правилата за съхраняване на фактурите в електронен вид следва да бъдат променени, за да се позволи на бизнеса да използва по-добре това средство. Следователно на дружествата трябва да бъде позволено да прехвърлят фактурите от хартиен на електронен носител, ако те са достъпни без неоправдано закъснение и ако може да се гарантира, че съдържанието на оригиналната фактура е същото като електронно съхраненото съдържание.

Следва също така законово да бъде ясно определено правилата на коя държава се прилагат във връзка със съхранението на фактури. За доставчика приложимите правила следва да бъдат правилата на държавата-членка, в която той е регистриран по ДДС. За клиента следва да са приложими правилата на държавата-членка към която принадлежи. Това не следва да създава каквито и да било трудности за данъчните власти по отношение на контрола, тъй като държавите-членки следва да продължават да имат достъп до фактурите там, където данъкът е дължим.

Могат да бъдат премахнати някои други възможности, например: изискването за съхранение на фактури от данъчно незадължени лица; изискването за съхранение на хартиени фактури в държавата-членка, в която се е установило данъчнозадълженото лице; изискването за уведомяване за мястото на съхранение.

5. МЕРКИ ЗА БОРБА С ИЗМАМИТЕ С ДДС

5.1. Изискуемост на данъка при вътрешнообщностни доставки

Комисията вече предложи съкращаване от три на един месец на периода за подаване на извлечение за рекапитулация⁷. Това вече е стъпка към понавременен обмен на информация между държавите-членки, което би могло да помогне за преодоляването на проблема с измамите тип „въртележка“.

В същото време обаче правилата за изискуемост на данъка при вътрешнообщностни доставки позволяват данъчнозадълженото лице да отложи изискуемостта на данъка до 15-ия ден на месеца, следващ възникването на данъчното събитие. Например, фактурата, издадена преди 15-о число на месеца следващ възникването на данъчното събитие, определя кога данъкът става изискуем. Така например вътрешнообщностна доставка, извършена през януари, с фактура, издадена през февруари, но преди 15-о число, позволява извлечението за рекапитулация да бъде направено през февруари, а не през януари.

Освен това държавите-членки не прилагат правилата по един и същи начин. Този проблем вече обсъден в комитета по ДДС, без обаче да бъде достигнато до каквите и да било изводи. Основният проблем възниква, когато дадена фактура е издадена преди доставката на стоката, като някои държави-членки смятат, че това е моментът, в който данъкът става изискуем, докато други държави-членки не са на това мнение.

⁷

СОМ(2008) 147.

Следва да бъде предпочтено определянето на една дата, на която данъкът става изискуем — датата на данъчното събитие, което се определя от момента на доставката. С изискването за издаване на фактура до 15-о число на месеца следващ данъчното събитие, фактурата остава основният документ, удостоверяващ въtreобщностната доставка. Освен това датата на изискуемост на данъка за вътрешни за Общността придобивания следва да бъде променена, така че да съответства на вътрешната за Общността доставка.

5.2. Право на приспадане

В повечето случаи данъчнозадълженото лице, което упражнява право на приспадане, трябва да разполага с ДДС фактура, която е била издадена в съответствие с правилата, съдържащите в Директивата за ДДС. От това правило обаче има изключения, особено при сделки със самоначисляване. Наистина, по делото Bockemühl⁸ съдът постанови, че притежаването на валидна ДДС фактура не е формалност, която държавата-членка може да наложи на бизнеса, упражняващ право на приспадане при доставки със самоначисляване.

Въпреки тези изключения от данъчнозадълженото лице, което извършва доставката, се изиска да издаде фактура в съответствие с Директивата за ДДС. Това поражда несъответствие между изискването за издаване на фактура като доказателство за доставка и изискването за притежаване на фактура при упражняването на правото за приспадане.

Необходимо е равнопоставено третиране на доставчика и на клиента по отношение на тези изисквания. От доставчика се изиска да издаде фактура, за да докаже достоверността на доставката, а в същото време от клиента се изиска да запази фактурата, за да упражни правото си на приспадане. В момента държавите-членки могат да разрешат правото на приспадане, подкрепено с други доказателства, ако не е издадена валидна фактура.

6. ДРУГИ МЕТОДИ ЗА ОПРОСТЯВАНЕ — ОТЧИТАНЕ НА КАСОВА ОСНОВА

Някои държави-членки имат разрешение за дерогация⁹ относно момента, в който може да бъде упражнено правото на приспадане от данъчнозадължените лица, които декларират ДДС при незадължителна схема за отчитане на касова основа. Тази дерогация отлага правото на приспадане за данъчнозадължените лица при схемите за отчитане на касова основа до извършване на плащането към техните доставчици.

Предлага се тази мярка за опростяване при отчитане на касова основа да започне да се прилага във всички държави-членки.

Тъй като обаче доставчикът осчетоводява ДДС едва при получаването на плащането, е необходимо да бъде направено изключение за получателя на тези доставки, за да може той незабавно да предяви правото си на приспадане. Това

⁸ ОВ C106, 30.4.2004 г., стр. 7.

⁹ Решение 2006/659/EО на Съвета (OB L 170, 3.10.2006 г., стр. 15).

предложение създава правната основа, която ще позволи на държавите-членки допълнително да подкрепят предприятията, работещи със система за отчитане на касова основа.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При електронното фактуриране отпада основният подход за използване на технологиите за доказване, че фактурата е изготвена правилно. Вместо това фактурите на хартиен носител и електронните фактури ще бъдат третирани равностойно, като се разчита, че данните във фактурата са със същата степен на сигурност, като тази на фактурите на хартиен носител.

Предложението значително намалява броя на възможностите, с които разполагат държавите-членки. Това ще създаде по-хармонизиран пакет от правила за фактуриране в ЕС, който ще позволи на предприятията да изпълняват по-лесно задълженията си във връзка с фактурирането. По-специално предприятията, които участват в трансгранични трансакции, и тези, които са регистрирани по ДДС, в много държави-членки следва да усетят облекчение на административните тежести.

За малките и средните предприятия разширяването на употребата на опростените фактури следва да носи преки ползи, особено по отношение на фактурите с ниска стойност. Нещо повече, един по-хармонизиран пакет от правила в ЕС ще направи тяхното спазване по-лесно, а ползите от трансграничната търговия — по-достижими.

И накрая, прилагат се мерки, за да се позволи на държавите-членки по-бързо да разменят информация относно вътреобщностните доставки на стоки. Това допълва предложението на Комисията за съкращаване на срока за извлечението за рекапитулация и представлява ключов елемент в борбата с измамите с ДДС в рамките на Общността.